Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 196 (5487).
29 АВГУСТ 1984й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ПРАВДА» САҲИФАЛАРИДА

● Кеча Москвадаги «Октябрь» кино-концерт залида Совет киноси кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилиш қатнашчилари совет кинематографияси ходимларининг кўпминг кишилик отряди бундан буён ҳам янги инсон — коммунизм қурувчисини тарбиялашда партиянинг содиқ ёрдамчилари бўлиб қолади, деб ишонтирдилар.

● Учишни бошқариш маркази хабар беради: 1984 йил 14 августда ер атрофи орбитасига чиқарилган «Прогресс-23» автоматик транспорт кемаси ўз парвозини тугаллади.

● Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари эълон қилинган.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА — 40 ЗАРБДОР МЕҲНАТ ҲАФТАСИ

ТАШАББУС ИЗИДАН

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли 11-«Висотстрой» трестининг 75-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Владимир Колганов, Анатолий Жўраев ва Нургазиз Қодировлар бошлиқ бригадалар шаҳардаги илғор корхоналар коллективларининг «Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига — 40 зарбдор меҳнат ҳафтаси» шиори остидаги ватанпарварлик ташаббусига якдиллик билан қўшилдилар ва ана шу шиор остида зарбдор вахтада туриб юксак унум билан меҳнат қилмоқдалар.

Мазкур бригадалар Злобин методи асосида ишлашиб, объектларни яхши сифат билан бунёд этмоқдалар, кўплаб қурилиш материалларини тежаб қолмоқдалар, ўз коллективларида меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамламоқдалар. Мана бир неча йилдирки, бу коллективларда технологик жараёнларни бузиш, беҳуда туриб қолиш, ишга кеч келиш, прогул қилиш ҳоллари учрамайди.

Бугун қурувчилар Халқлар дўстлиги проспектида бунёд этаётган 600 ўринли уч қаватли ресторан корпуси қурилишида умумий қурилиш ишларини ниҳоясига етказдилар. Бу бригадалар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш учун ҳам курашмоқдалар.

АҲДИМИЗ — УНУМЛИ МЕҲНАТ

4-автобус парки коллективи ҳам москваликларнинг «Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига — 40 зарбдор ҳафта» ташаббусига қўшилиб, қутлуғ санага муносиб меҳнат армуғони тайёрлашга аҳд қилди.

Ҳайдовчилар тўрт ойлик план-топшириқларини муддатидан илгари — 3 минг сўм ортиғи билан бажаришга қарор қилишди. Пландан ташқари 60 минг йўловчи ташилади ва 300 минг пассажир-километр иш бажарилади. Меҳнат унумдорлиги 1 процентга оширилиб, 5 минг сўмлик харажат тежаб қолинади.

Айни кунда корхонанинг илғор ҳайдовчилари В. Боровский, У. Тўраҳўжаев, Т. Абдураҳмонов ва Д. Захурдаевлар буюк санага бағишланган мусобақада касбдошларига ўрнак бўлишмоқда.

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИБ

«Главташпассавтотранс» бошқармасига қарашли 7-таксомотор паркида ўн биринчи беш йилликнинг беш йиллик планини бажарганлар сони

БУГУН

18 кишига етди. «Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига — 40 зарбдор ҳафта» ташаббусига қўшилган азамат шофёрлар сони корхонада тобора ортиб бормоқда. Ҳозир 128 шофёр 4,5 йиллик планни, 236 шофёр эса тўрт йиллик планни бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортига имзо чекдилар. Н. Умаров, Б. Телеян, А. Абдуллабеков, С. Абдуазимов каби илғор шофёрлар ўз меҳнатлари билан бошқаларга намуна бўлишмоқда. Корхона бўйича бошланган зарбдор ҳафтада Улуғ Ватан уруши иштирокчилари барчага ўрнак кўрсатишмоқда.

Ҳозир колонна, бригада, шофёрлар орасида москваликлар ташаббусига қўшилганлар сони юз кишидан ошиб кетди.

Парк коллективи август ойи планини муддатидан икки кун олдин бажаришга аҳд қилиб ишламоқда. Йиллик план эса олти кун олдин бажарилиб, пландан ташқари 150 минг сўмлик хизмат кўрсатилади.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИГА — ЗАРБДОР СУРЪАТ

• *Шаҳар индустрияси рапорти*

САККИЗ ОЙЛИК ПЛАН ТАЙЁР!

БУГУН

Ўзбекистон пойтахти саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулот реализация қилиш ҳажми ва халқ хўжалиги буюмларининг аксарият муҳим турларини ишлаб чиқариш бўйича саккиз ойлик давлат планини адо этдилар.

Товар маҳсулоти ишлаб чиқариш ва уларни реализация қилиш бўйича январь—август ойлари топшириғини бажарганликлари ҳақида Киров, Ленин, Ҳамза, Собир Раҳимов районларининг коллективлари шаҳарда биринчилар қаторида рапорт бердилар.

Мамлакат халқ хўжалигига сентябрь ойи шартнома мажбуриятларига қўшимча равишда 30 миллион сўмликдан зиёд қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, приборсозлик буюмлари, қурилиш материаллари, озиқ-овқат, енгил ва маҳаллий саноат маҳсулотлари етказиб берилади.

Тошкентнинг меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил), февраль ва апрель (1984 йил) Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, республика юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа таъсирчанлигини оширмоқдалар, ички резервларни ишга солмоқдалар, кам моддий-техника ресурсларини сарф қилган ҳолда халқ хўжалиги планларини муваффақиятли амалга оширишга интилмоқдалар.

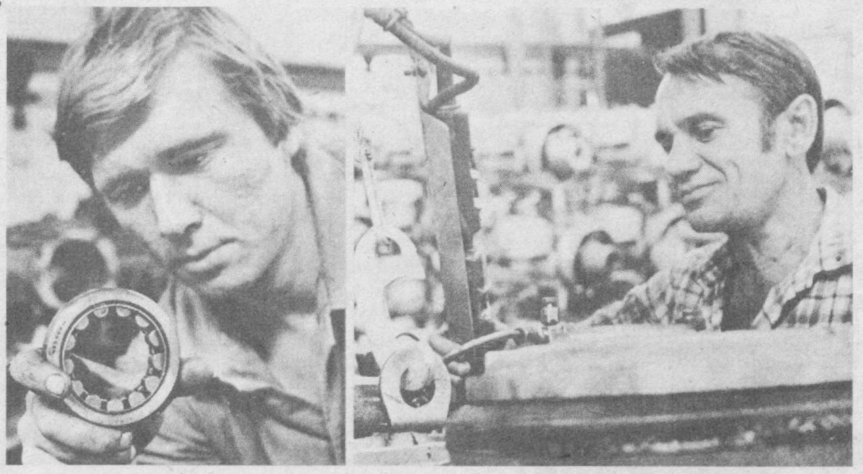

«Компрессор» заводининг маҳсулотлари республикамизда ва ундан ташқарида кенг машҳур. Корхона ҳозирги пайтда ўз компрессор машиналарини мамлакатимиздаги ва чет эллардаги ўнлаб буюртмачиларга жўнатяпти. Завод машиналарининг юқори сифатли тайёрланишига 3-йиғув-механика цехидаги илғор йиғувчи-слесарлар Радик Абдураҳмонов ва Владимир Яковлевлар муносиб ҳисса қўшишяпти. Бу илғор ишчилар тайёрлаган маҳсулотларни назоратчилар ҳамиша юқори сифатда қабул қилишади.

СУРАТЛАРДА: йиғувчи-слесарлар Радик Абдураҳмонов ва Владимир Яковлев; буюртмачиларга жўнатишга тайёрлаб қўйилган ПР—10М компрессор машиналари.

М. Нуриддинов фотолари.

Кўплаб ранг-баранг, сифатли буюмлар ишлаб чиқарайлик

БАЙРОҚ ТОПШИРИЛДИ

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида самолётсозларнинг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди.

Самолётсозлар ана шу юксак мукофотга халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг ассортиментини кенгайтириш ва сифатини яхшилаш учун Ўзбекистон ССР министрликлари, идоралари, областлари, Тошкент шаҳри, бирлашмалари ва корхоналари ўртасидаги республика социалистик мусобақасининг 1984 йил иккинчи квартали ғолиби сифатида сазовор бўлдилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари С. М. Юсупов авиасозларга кўчма Қизил байроқни топширди.

Авиасозлар кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш квартал планини 0,7 процент ортиғи билан адо этиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг 10,5 процент ўсишини таъминладилар. Шу билан бирга Сифат белгиси бўлган маҳсулотларнинг салмоғи 59 процентга етказилди, буюртмалар бўйича шартнома мажбуриятларини ҳисобга олган ҳолда маҳсулот реализация қилиш плани муваффақиятли бажарилди. Болаларнинг беш турдаги аравачалари телевизор антенналари, боғ арғимчоқлари мотоциклларнинг шамол тўсқичлари каби фахрли беш қиррали белги билан муҳрланган товарларга эҳтиёж жуда катта.

Самолётсозлар ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, кенг истеъмол буюмларининг турларини кенгайтириш бўйича белгиланган планларни ҳамда 1984 йилга ва умуман беш йилликка қабул қилинган социалистик мажбуриятларни шараф билан адо этамиз, деб ишонтирдилар.

ПОЙТАХТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

Юбилей шарафига

Қатортол кўчасида бунёд этилаётган иссиқлик трассаси қурилишида «Ташинжстрой» трестининг 1-қурилиш бошқармасига қарашли Г. Раҳматжонов бошлиқ қувур ётқизувчилар бригадаси юбилейолди вахтасида зарбдорона меҳнат қилмоқда.

Коллективда 10 киши меҳнат қилади. Уларнинг ҳаммаси турдош касбларни пухта эгаллаб олган. Бу эса беҳуда туриб қолишларга барҳам бериб, меҳнат унумдорлигини юксалтириш имконини бермоқда. Юбилейолди меҳнат беллашувида бригаданинг В. Меднев, С. Баймашкин каби илғор ишчилари пешқадамлик қилишиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари ўз зиммаларига қабул қилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этишяпти. Улар шонли юбилейга қадар беш йиллик топшириқни адо этишга, йил охирига қадар планга қўшимча 40 минг сўмлик иш бажаришга бел боғлаганлар.

Илғор методга таяниб

Шу кунларда тошкентлик бунёдкорлар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейини меҳнатда муносиб армуғонлар билан кутиб олиш учун курашмоқдалар. Чунончи, 1-уйсозлик комбинатининг 2-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Зинур Фасхуддинов бошлиқ комплекслашган бригада азаматлари ҳам бу шонли санаға бригада тухфасини тайёрламоқдалар. Қурилишда энг илғор иш усули деб топилган бригада пудрати методи асосида тер тўкаётган қурувчилар меҳнат унумдорлигини ошириш, таннархни қисқартириш, иш сифатини ошириш борасида сезиларли натижаларни қўлга киритишяпти.

БУГУН

бригада қурувчилари «Қўйлиқ — 5 Б» массивида мазкур комбинатнинг 21-қурилиш бошқармаси пардозловчилари билан ҳамкорликда 20 ва 25 квартирали турар жой биносида юксак суръат билан ишлашиб, ишлаб чиқариш графигидан ярим ой илгарилаб кетдилар.

«Тўрт йиллик топшириқ — юбилейгача» шиори остида ишлаётган бригада республикамиз юбилейига қадар ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йиллик планини бажаради. Юбилейолди мусобақасида бригаданинг Ш. Мингалиев, Г. Борисенко, А. Шамионов каби қурувчилари пешқадамлик қилишяпти.

М. ФЕЛЬДМАН.

Аҳил коллектив

159-трестга қарашли 10-бошқармадан Х. Раҳматуллаев ва Н. Хакимзянов бошлиқ бригадалар «Саперная-Баранов» кварталида 1176 ўринли мактабни муддатидан илгари фойдаланишга топширдилар. Бу коллективлар ҳамиша жадал ишлайдилар, мактаблар қурилишида эса улар «Главташкентстрой»да ҳаммадан яхши меҳнат қилдилар.

Н. Хакимзянов бошлиқ бригада монтаж ишлари билан шуғулланади, Т. Раҳматуллаев, бошлиқ коллектив эса комплекс бригададир. Улар тиғиз график асосида ишлайдилар: бригаданинг бири бинонинг темирбетон каркасини йиғаётган пайтда, иккинчи бригада деворга ғишт теради, пол қоқади ва бошқа ишларни бажаради. Ҳар бир коллектив иккинчи бригада учун иш кўламини кенгайтиришга ҳаракат қилади. Бировлар ишга улгурмаётган бўлса, иккинчи бировлар уларга ёрдамга келади. Бригадага хизмат кўрсатувчи техника ҳам умумий бўлиб қолди.

Монтажчилар пудрат методидан фойдаланиб, ўн биринчи беш йиллик планини деярли бир йил муқаддам бажариб қўйиб, ҳозир 1987 йил ҳисобига ишламоқдалар. Уларнинг шериклари шу йилги планни Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигача бажарадилар.

Янги дарсликлар билан

Республиканинг мактабларига янги алифбелар, арифметика, ботаника, рус тили ва адабиёти, бошқа предметларга доир дарсликлар келди. Уларнинг кўплари офсет босма усулида тайёрланганлигидан жозибали, кўркам чиққан.

Ўқув адабиёти нашриёти «Ўқитувчи»да ЎзТАГ мухбирига маълум қилишларича, шу йил айниқса ижтимоий-сиёсий, гуманитар предметлар бўйича дарсликлар чиқаришда умумий таълим ва ҳунар мактаби ислоҳоти асосий йўналишларининг талаблари назарда тутилди. Бу дарсликларни тайёрлашда уни тузувчилар фан асосларини янада аниқ баён қилиб бердилар, партиянинг сиёсатини, ҳаёт талабларини акс эттирувчи энг муҳим қоидаларни аниқроқ ифодаладилар. Ёш авлодни меҳнат билан тарбиялашга доир қўлланма ва дарсликларни нашр этишга алоҳида эътибор берилди.

Шу йил жами 103 номда 14 миллион 510 минг дарслик нашр этилмоқда. Улар Тошкентдан ташқари Можайск ва Ярославль босмахоналарида чоп этилмоқда. Дарсликлар мактаб ва педагогика олий ўқув юртлари учун, шунингдек ҳунар-техника билим юртлари ва мактабгача болалар муассасалари учун чиқарилмоқда.

• Яхши анъаналар—ҳаётимиз кўрки

БАХТ КУНИ ЎТКАЗИЛДИ

А. С. Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғида янгича анъаналардан бири — Бахт куни бўлиб ўтди.

Ана шу маросим оилавий ҳаётга биринчи марта қадам қўяётган ёш келин-куёвларни бу оромгоҳга чорлади. «Шодлик» бахт уйи ходимлари тантанали вазиятда келин-куёвларга никоҳдан ўтганликлари муносабати билан ҳақиқий ҳужжатларни топширишди.

Собир Раҳимов райони Совети депутати Маҳмуда Алиева бир неча нафар келин-куёвларни табриклаб, уларнинг ҳаётига бахт-саодат, муваффақиятлар тилади. Маросим қатнашчиларини табриклаш учун бир қатор бадиий ҳаваскорлик коллективлари ўзларининг жўшқин куй ва қўшиқларини ижро этдилар.

В. АҲМАДЕЕВ.

ЖОНАЖОН ЎЛКА БЎЁҚЛАРИ

Тошкентда архитектор Александр Синийнинг рассомлик асарлари виставкаси очилди. Тошкент политехника институти архитектура факультетини битириб чиққан А. Синий сурат ва рассомчилик кафедрасида Ўзбекистон ССР халқ рассоми Ч. Аҳмаров, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби Б. Бобоев каби устозлар қўлида шуғулланди. А. Синий «Ташгипрогор» институтида ишлайди. «Зарафшон» ресторани, Ҳамид Олимжон майдони, «Госпитальний» микрорайони унинг лойиҳалари асосида қурилиб, ободонлаштирилди. Александр Синий — тасвирий санъат мухлисларининг юксак баҳоларига сазовор бўлган неча ўнлаб картиналарнинг муаллифидир. Архитектор ва рассомнинг ҳозирги виставкасига 80 дан кўпроқ асари қўйилган.

ШАҲРИМИЗ СПОРТ МАЙДОНЛАРИДА

ЁШЛАР НАМУНА КЎРСАТИШДИ

«Спартак» кўнгилли спорт жамияти Тошкент область Советининг юз катакли шашка бўйича биринчилиги якунланди. Ғолиблик учун эркаклар ва аёллар беллашдилар.

Эркаклар ўртасида биринчи ўринни 178-ҳунар-техника билим юртининг битирувчиси, спорт мастерлигига кандидат Рауль Каримов эгаллади. У 11 имкониятдан 10 очко тўплашга муваффақ бўлди. Иккинчи ўринни Ўзбекистон кўрлар жамияти Тошкент ишлаб чиқариш комбинатининг ходими Ботир Қосимов қўлга киритди.

Аёллар ўртасидаги беллашувда эса омад Зоя Петровага ёр бўлди. Ўзбекистон кўрлар жамияти Тошкент ўқув ишлаб чиқариш комбинатининг цех мастери, спорт мастерлигига кандидат З. Петрова республика чемпиони унвонини олишга муяссар бўлди.

«ПАХТАКОР»—«СПАРТАК» (Москва) — 2:1

Кеча футбол бўйича СССР чемпионатининг навбатдаги турида Тошкентнинг «Пахтакор» командаси ўз майдонида биринчилик пешқадамларидан бири —Москванинг «Спартак» командасини қабул қилди. Учрашувни уюшқоқлик билан ўтказган майдон эгалари 2:1 ҳисобида муҳим ғалабани қўлга киритдилар. Дасаев дарвозасига тўпларни 39-минутда Қабаев, 70-минутда Юрчишин киритди. Ягона жавоб тўпини майдон эгалари дарвозасига Родионов йўллади.

Бу ғалабадан сўнг «Пахтакор» очколари сонини 17 тага етказди ва Марказий армия спорт клуби билан тенглашди.

Шу турнинг қолган учрашувлари бугун ўтказилади.

«Пахтакор» навбатдаги тур учрашувида эса 2 сентябрь куни Москвада олий лигада қолиш учун кураш олиб бораётган командалардан бири — МАСК коллективи билан куч синашади.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Чарм-галантерея ва спорт товарлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи «дипломат» типидаги пластмасса асосли кўркам чамадонларнинг дастлабки туркумини тайёрлади.

— Мутахассисларимиз томонидан мамлакатимизда биринчи марта ишлаб чиқилган бу янгилик катта қизиқиш уйғотди,—дейди корхона директори С. К. Саидкаримов. — Янги чамадонлар қулай, енгил ва пишиқ. Шу ойда ана шундай чамадонлардан 500 та ишлаб чиқарилади. Сентябрь ойида уларни оммавий равишда ишлаб чиқариш бошланади.

Бир йўла корхонада капрондан спорт сумкаларининг бир неча янги моделларини ишлаб чиқариш ҳам ўзлаштирилди.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институтининг олимлари «Ташкентпиво» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 3-пиво заводи ходимлари билан ҳамкорликда «Юбилей» деб номланган янги алкоголсиз ичимлик ишлаб чиқаришни жорий этишга киришдилар. Бу ичимлик шифобахш ва хушбўй, гиёҳлардан ҳамда қадоқлашга яроқсиз, махсус ишлов берилган чойдан тайёрланади.

ОБ-ҲАВО

● **Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда** 28 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 18—20, эртага кундузи 35—37 даража иссиқ бўлади.

• Шарҳчи сатрлари

ИККИ ХИЛ МАҚСАД, ИККИ ХИЛ СИЁСАТ

Маълумки, ҳозир жаҳон майдонида турли мақсадларни кўзловчи икки хил сиёсат, икки хил йўл юргизилмоқда. Биринчиси социалистик дунёнинг тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган ва иккинчиси Америка империализмининг ядровий урушга тайёргарлик кўриш ва милитаризмни авж олдириш йўлларидир. Ҳозир халқаро воқеаларнинг бориши икки йўлнинг бир-бирига қарши кураши билан белгиланади.

Социализм ва тинчлик, социализм ва қурозсизланиш, тинчлик ва социал тараққиёт ажралмасдир. Совет Иттифоқи, қардош социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг планета узра тинч осмон бўлиши учун олиб бораётган тинимсиз кураши, уларнинг халқаро майдондаги бутун фаолиятлари, социализм дунёсидан таралаётган тинчлик ташаббуслари бунга ёрқин мисолдир. Лекин ўзларини сулҳпарвар қилиб кўрсатаётган Вашингтон, бошқа империалистик пойтахтлар ҳақида бундай дейиш қийин. Жумладан, Америка империализмининг агрессив сиёсати туфайли жаҳондаги вазият кескинлашиб кетди, ядровий ҳалокат хавфи кучайди. Бугун империалистик доиралар биринчи галда Америка Қўшма Штатлари президенти Рейган очиқчасига урушга тайёргарлик кўриш сиёсатини юритмоқда.

Социалистик дунёнинг тинчликсеварлик йўлини ва империалистик дунёнинг агрессив сиёсатини яқинда эълон қилинган икки расмий ҳужжат яна бир бор кўрсатиб берди.

Совет матбуотида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненконинг Ирландиянинг таниқли жамоат арбоби Ш. Макбрайднинг мурожаатномасига жавоби эълон қилинди. Тинчлик руҳи билан суғорилган ушбу мактуб жаҳон жамоатчилиги диққатини ўзига жалб қилди ва ҳозир матбуот вакиллари томонидан кенг шарҳланмоқда. Ўртоқ К. У. Черненко мактубидаги Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасидаги муносабатларни яхши ўзанларга буриб юбориш истаги, айниқса, бутун дунёда катта қизиқиш уйғотди. Лекин бунда ҳар иккала томондан тегишли хоҳиш-ирода намоён этилмоғи, томонларнинг самимий эзгу ниятлари ва тегишлича тайёргарлик СССР билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги ҳар қандай музокараларнинг мажбурий, чинакамига мустаҳкам пойдевори бўлиши лозим.

Лекин Оқ уйдагилар худди мана шундан бўйин товламоқдалар. Америка Қўшма Штатлари президенти Рейганнинг сўнгги радионутқи атрофидаги маш-маша бунга мисолдир. Рейган яна бир бор ўзининг ашаддий антисоветизмини, социализмга нисбатан мисли кўрилмаган душманлигини кўрсатиб қўйди, тинчлик ва музокаралар тўғрисида ўзи жар солган гапларни йўққа чиқарди.

«Америка Қўшма Штатлари президентининг навбатдаги антисовет хуружи, — деб таъкидлади Перу парламенти депутати Эрнесто Рамон Гамара, — унинг уруш ва тинчлик проблемаларига масъулиятсизларча ёндошаётганлигини кўрсатиб берди. Ядро қуролига эга бўлган, мамлакат бошлиғининг бундай хатти-ҳаракатлари тинчлик иши учун ниҳоятда хатарлидир». Оддий америкаликларнинг ўзлари ҳам Рейганнинг бу қилиғини қаттиқ қораламоқдалар.

Совет Иттифоқи эса оғирлик ва вазминлик билан Совет-Америка муносабатларини яхши изларга солиб юбориш учун бундан кейин ҳам ҳаракат қила беради. Икки йирик дунё тақдирида муҳим роль ўйнайдиган мамлакатлар ўртасидаги алоқаларнинг яхшиланиши эса тинчлик ва инсоният манфаатларига хизмат қилади.

Талъат СОЛИЕВ.

ШАҲАРДА НАМУНАЛИ ЖАМОАТ ТАРТИБИ ЎРНАТАЙЛИК

—РЕСПУБЛИКА ПОЙТАХТИДА БЎЛИБ ЎТГАН ЯГОНА СИЁСИЙ КУННИНГ БОШ МАВЗУИ АНА ШУНГА БАҒИШЛАНДИ

ТАЛАБЧАНЛИК, ИШЧАНЛИК РУҲИДА

«Главташкентстрой»нинг 159-қурилиш тресги ходимлари Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин билан учрашдилар.

Коллективда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, трест бўлинмалари ходимларининг шаҳарда намунали жамоат тартибини сақлашдаги иштироки тўғрисида ишчанлик руҳида, принципиал гап борди.

Шу йилнинг етти ойи ичида бош пудрат бўйича қурилиш-монтаж ишлари плани трестда 100,6 процент, ўз кучлари билан 105,2 процент бажарилди. Ҳар бир ишчи планга нисбатан 102,6 процент маҳсулот ишлаб чиқарди.

Лекин трест ходимлари фақат эришилган муваффақиятларни қайд этиш учунгина бу ерга тўпланишгани йўқ, албатта. Баъзи бошқармаларнинг ишида жиддий камчилик ва нуқсонлар мавжуддир. К. П. Дудин ўз докладида ана шулар ҳақида гапирди. Трест коллективи москваликларнинг меҳнат унумдорлигини планга қўшимча 1 процент ошириш, маҳсулот таннархини эса ярим процент камайтириш ташаббусига қўшилди. Бироқ, бу мажбурият бажарилмаяпти. Бунинг устига қурилиш-монтаж ишлари таннархи қимматлашиб бормоқда.

Объектларни ўз вақтида фойдаланишга топширмаслик бу ерда қоидага айланиб қолаяпти. Масалан, 135-мактаб планга кўра иккинчи кварталда топширилиши керак эди. Учрашувда шу нарса рўй-рост айтиб ўтилдики, бу мактабни ўқув йили бошланишигача фойдаланишга топшириш амри-маҳол. Нега шундай бўляпти? Ягона сиёсий кун қатнашчилари бу саволга лўнда жавоб топдилар: ишлаб чиқариш ва меҳнат интизоми паст. Мисоллар келтирилди. Ҳатто айрим ишлаб чиқариш бўлинмаларининг раҳбарлари объектнинг лойиҳа-смета ҳужжатларини олдиндан ўрганмаганлар.

Ўтган йилга таққослаганда кадрлар қўнимсизлиги кўпайган. Маъмурият рухсати билан ижозат сўрашлар, прогуллар сони ошган.

Трест ходимлари жамоат тартибини сақлашда бўш иштирок этишаяпти. 2200 кишидан бор-йўғи 182 киши халқ дружиначилари ҳисобланади. 8-қурилиш бошқармасидан ташқари ҳамма бўлинмаларда кўнгилли халқ дружиналари иши ҳозирги талаблар даражасида эмас.

— Ҳар бир тошкентликнинг бурчи, — деди учрашувда К. П. Дудин, — давлат ва меҳнат интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлашга ёрдам бериш, Тошкентни юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш ҳаракатида актив иштирок этишдан иборатдир.

Учрашув қатнашчилари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг халқ маорифи бош бошқармасига шундай савол йўллашди: шаҳарда болалар боғчалари соат 19 гача ишлайди. Кўпгина оналар иш билан банд бўлиб бу вақтгача фарзандларини боғчадан олишга улгуролмаяптилар. Кўпинча боғчаларда болалар қоровулларга ташлаб кетилади, улар эса болалар тақдири учун мутлақо жавоб беришмайди.

А. ОВЧИННИКОВ.

Уюшқоқлик ҳақидаги, тартиб тўғрисидаги масала—биз учун энг муҳим, принципиал масаладир.

К. У. ЧЕРНЕНКО.

Т. Каримов фоторепортажи.

НАМУНАЛИ ТАРТИБ УЧУН

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасида 1984 йил ва умуман беш йиллик халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришга муносиб ҳисса қўшаётган ўнлаб илғорлар бор. Улар орасида слесарь, шаҳар Советининг депутати, Елена Смольяникова, қолипловчи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган электротехника саноати ходими Рашид Усмонов, электр монтажчи, Ленин район Советининг депутати Ольга Горелова ва бошқаларнинг номини айтиб ўтиш мумкин. Улар меҳнат унуми ва сифатини ошира бориб, жамоат ишларида актив қатнашишяпти. Ҳар қандай салбий кўринишларга қарши актив кураш олиб боришяпти. Ўзбекистон ССР ички ишлар министри Н. И. Иброҳимов, ягона сиёсий кунда улар ҳузурида «Шаҳарда намунали тартибни сақлаш — ҳар бир тошкентликнинг бурчи» мавзуида доклад қилди. Ўнлаб саволлар берилди.

Энг аввало ишчиларни пештахта остидан мол яшириб сотаётган сотувчиларга, эрта тонгдан ярим тунгача спиртли ичимлик сотаётганларга нисбатан қандай чоралар кўрилаётгани, аэропорт, вокзал, автомобиль турадиган жойлар қачон тартибга солиниши қизиқтирди. «Яшил бозор»даги магазинда соат 7.00 дан спиртли ичимликлар сотила бошланишига қарамай, район милиция бўлими ҳеч қандай чора кўрмаяпти. «Восток» кинотеатри ёнидаги яшил зонада ичкиликбозлик авжида. Давлат автомобиль инспекцияси ходимлари диққат-эътиборига шундай савол берилди: «Куйбишев шоссесида («Қорасув» бекатида), қоғоз комбинатида нега бир неча бор илтимос қилинганига қарамай светофорлар ўрнатилмаяпти?».

Чилонзор район ички ишлар бўлими апрель ойида юборилган бир хатга ҳанузгача жавоб бермаётгани ажабланарли бўлмоқда. Унда прогул учун бўшатилган бирлашма ходимига чора кўриш сўралган эди.

Н. И. Иброҳимов барча саволларга жавоб бериб шуни айтдики, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми, Тошкент область ва шаҳар партия комитетлари пленумлари қарорларини бажара бориб, ҳуқуқни муҳофаза этиш органлари ўз ишларининг самарадорлигини ошириш, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, тартиб бузилишларининг олдини олиш чораларини кўрмоқдалар. Масалан, прокуратура, суд, ички ишлар органларининг ходимларидан иборат комплекс группалар тузилиб, улар депутатлар, турар жой-эксплуатация бошқармалари, маҳалла комитетлари вакиллари билан биргаликда жиноятчиликка, жамиятга зид ҳар қандай кўринишларга қарши кураш олиб бормоқдалар, меҳнат коллективлари ва турар жойларда профилактика ишлари олиб бормоқдалар. Бу ишни янада такомиллаштириш керак. Бунда меҳнат коллективлари ва жамоатчиликнинг роли каттадир.

Маълумки, қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлашда кўнгилли халқ дружиналари муҳим роль ўйнайди. 300 кишидан иборат дружина «Средазэлектроаппарат» бирлашмасида иш олиб борса-да, улар фаолияти етарлича самарали бўлмаётир. Тошкентни юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун кураш ҳаракатида кўнгилли халқ дружиналари ва бошқа жамоат ташкилотлари ролини ошириш керак. Биргаликда куч-ғайрат сарфлансагина, намунали тартиб ўрнатиш мумкин.

ЯНАДА ЯХШИРОҚ ИШЛАЙМИЗ

«Узбексельмаш» заводи ходимлари ҳузурида сўзга чиққан Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари С. М. Юсупов аввал йўл қўйилган қолоқликка коллектив барҳам бераётганини таъкидлади. Биринчи ярим йилликда меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича зиммага олинган мажбуриятлар бажарилди. Бу эса планга қўшимча 920 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш имконини берди.

Прогул ва ишга кечикиб келишлар эвазига иш вақти йўқолишларини мумкин қадар камайтиришга интилмоқдалар. Тўғри, прогул ва ишга кечикиб келишлар камайяпти. Лекин жуда сусткашлик билан камайяпти. Цехларда қисқа йиғилишлар, интизом кунлари ўтказиляпти. Ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш бўйича завод комиссияси иш бошлади, ўртоқлик суди иш олиб бормоқда. Энди ёшлар ўртасида тарбиявий ишларни яхшилаш керак.

Қурилиш масалалари ҳам корхона меҳнаткашларини тўлқинлантираяпти. Шу пайтгача автомат цехида қурилиш ишлари олиб борилмаяпти. Ҳолбуки бу цех заводнинг янада ривожланиши учун жуда зарур.

Бош металлург И. Фая ҳозир электр энергияси етишмаслиги туфайли тўхтаб турган қувватларни ишга туширишни жадаллаштириш юзасидан мурожаат қилди.

Транспорт масаласи бир неча бор кўтарилди. Корхона бош конструктори Х. Умаров шундай савол берди:

— Заводдан Юнусобод массивига тўппа-тўғри келадиган транспорт юргизиш мумкинми? Негаки Юнусобод массивида асосан корхона ходимлари истиқомат қилишади.

Машина-ҳисоблаш станциясининг оператори З. Дроздова парҳез таомлари ошхонасида овқатлар сифати ёмонлиги ҳақида гапирди. Бош метролог бўлими бошлиғи Д. Николаева эса ишчилар талон бўйича берилаётган сутнинг сифати пастлиги ҳақида шикоят қилишаётганини айтди.

Оилавий ётоқхона қуриш тўғрисидаги масалани ҳал этиш кечикиб кетилаётгани ҳақида ҳам гап борди.

Корхона партия комитетининг секретари Р. Акбаров шуни тан олиб гапирдики, бир қатор масалаларда, масалан, завод ошхона ва магазинларини сабзавот билан таъминлашда ишчиларнинг ўзлари кўпроқ ташаббус ва қатъият кўрсатишлари керак. Ошхоналар тресті ва оталиқ хўжалик — Карл Маркс номли колхоз мева ва сабзавот етказиб бериш тўғрисидаги шартномани қандай бажараётганини назорат қилишлари зарур.

Юқорида кўтарилган масалалар кўриб чиқилади.

Н. КОРЧАГИНА.

ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАР

«Матбуот» полиграфия бирлашмасининг 3-босмахонасида бўлиб ўтган ягона сиёсий кунда ҳуқуқ-тартиботни, давлат ва жамоат интизомини янада мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисидаги масалалар ўз ифодасини топди. Тўпланганлар ҳузурида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари А. В. Гончарова доклад қилди.

Учрашув жонли, қизиқарли суҳбатга айланиб кетди. Унда асосан нималарга эътибор берилди!

Бугунги кунда партиямизнинг асосий куч-ғайрати экономикани интенсив ривожлантириш ва шу асосда совет кишиларининг моддий ва маънавий эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш проблемаларини фаол ҳал этишга қаратилган.

Полиграфчилар муайян ишларни амалга оширишди. Ўтган йил охиридан бошлаб 3-босмахона коллективи янги бинода ишламоқда. Бу ерда инглиз, француз, немис, испан, араб ва бошқа тиллардаги нашрлар чоп этилмоқда. Маҳсулот сифатига талаб жуда катта. Юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришиш учун цех, участкалар ва ишчилар ўртасида социалистик мусобақа ташкил этилган. Ягона сиёсий кун чоғида меҳнатда намуна бўлаётган илғорларнинг номлари тилга олиб ўтилди. Ҳарф терувчилар Т. Боймуродов, Ф. Насибулина, печатниклар Т. Умаров, М. Умарова, А. Тўйчиев ҳамда меҳнат зарбдори С. Лутфуллаева шулар жумласидандир. Босмахонада тажрибали ишчилар кўп. 55 ишчига коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрли ном берилган. 19 ишчи эса матбуот аълочиси нишони билан тақдирланган. Печатник С. Юсупов ва А. Қосимовлар Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган маданият ходими унвонига сазовор бўлганлар.

Аммо босмахона ишида камчилик ва нуқсонлар ҳам бор. Докладчи А. В. Гончарова шуни таъкидлаб ўтдики, босмахонада прогул қилиш ҳоллари, меҳнат интизомини бузишнинг бошқа хил кўринишлари мавжуд. Бундай камчилик, нуқсонларга лоқайд қараб туриш мумкин эмас. Бунда айниқса жамоат ташкилотлари ҳал қилувчи роль ўйнаши керак. Халқ дружиналари ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш масалаларига актив аралашишлари лозим. Шу нарса таъкидлаб ўтилдики, корхонада кўнгилли халқ дружиначиларининг навбатчилиги чакки ташкил этилмаган. Уларнинг сафига ишлаб чиқариш илғорлари жалб этилаяпти.

Корхонада хотин-қизлар кўпчиликни ташкил этади. Ягона сиёсий кун чоғида уларнинг ҳуқуқ-тартибот профилактикаси масалаларидаги роли алоҳида таъкидлаб ўтилди. Ўсиб келаётган ёш авлодни тарбиялашда ҳақиқатан ҳам уларнинг роли каттадир. Бунда айниқса ёшларнинг бўш вақтларда дам олишларини қандай ташкил этаётганликларига алоҳида эътиборни қаратиш керак. Айниқса ёшларнинг дастлабки хатти-ҳаракатлари — ичкилик ва чекишни ўргана бошлаган пайтларидан хабар топиб, бунинг олдини олиш чораларини кўрмоқ керак.

Учрашув мобайнида интизом ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашга ёрдам берувчи идеология ишларини такомиллаштириш зарурлиги алоҳида қайд этиб ўтилди.

Учрашувда савдо хизматини яхшилаш — саноат моллари ва озиқ-овқат магазинлари очиш, 91-автобус маршрутини ишчилар учун қулай тарзда ўзгартириш, кўчаларни ободонлаштириш юзасидан бир қатор масалалар қўйилди. Буларнинг ҳаммаси назорат остига олинди.

АНЪАНАЛАРГА САДОҚАТ

Шаҳарнинг барча меҳнаткашлари қатори Октябрь революцияси номидаги тепловоз ремонти заводи ходимлари ҳам ягона сиёсий кунда актив иштирок этдилар. Тушлик танаффус пайтида корхона ишчилари завод клубига шаҳар ички ишлар бошқармаси жиноят қидирув бошқармаси бошлиғининг ўринбосари А. С. Козлов билан учрашувга келдилар.

У ўз нутқида жиноий қидирув бўлими ходимларининг қонун бузишларнинг олдини олиш, жиноятларни фош этиш бўйича олиб бораётган кундалик ишлари ҳақида гапириб берди. Нотиқ Тошкентни юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш бўйича мусобақада жамоатчиликнинг иштироки борасида ҳам тўхталиб ўтди.

Ягона сиёсий кунда корхона ўз шонли анъаналари билан шуҳрат қозонганлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Завод партия комитети, комсомол комитети, касаба союз ташкилоти илгари айниқса, ёшлар ўртасида тарбиявий иш масалаларига алоҳида эътибор берар эди. Аммо кейинги пайтда бу иш сусайиб қолди. Натижада завод ходимлари томонидан қонун бузилиши ҳоллари кўпайди. Корхонада, шунингдек, турар жой массивларида ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашда кўнгилли халқ дружиналари фаолияти таъсирчанлиги камайди.

Ягона сиёсий кун жараёнида нотиқ йиғилганларни қизиқтирган кўпгина саволларга жавоб берди. Сўзининг сўнгида у «Ўзбекистон» депоси ходимларининг мурожаатини ўқиб берди. Бу мурожаатда ягона сиёсий кун мавзуси билан боғлиқ масалаларга алоҳида эътибор берилган эди.

Ҳуқуқ-тартиботга риоя қилайлик

«Шаҳарда намунали тартибни сақлаш — ҳар бир тошкентликнинг бурчи» — ўтган жумада Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлиб ўтган ягона сиёсий кун шу мавзуга бағишланди.

Жамоат тартибини сақлаш учун милиция, суд, прокуратура ходимлари томонидан белгиланаётган тадбирлар тўғрисида, шунингдек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI Пленуми қарорлари асосида белгиланган тадбирларнинг бажарилиши ҳақида республика прокурорининг ўринбосари К. Р. Розиқов доклад қилди.

— Биз орган ходимларига,— деб таъкидлади К. Р. Розиқов,— сизларнинг ёрдамингиз, жамоатчилик ёрдами ғоят зарур.

Масаланинг иккинчи томони меҳнат коллективларининг ўзида ҳуқуқ-тартиботга ва қонунчиликка риоя қилишдан иборат. Ўртоқлик судлари, жамоатчилик меҳнат коллективлари тўғрисидаги янги Қонунга ҳамон бўш таянишаяпти. Тошкент тўқимачилик комбинати ишчилари ўртасида қонунни бузиш камаймаётганлиги, кадрлар қўнимсизлиги ўсаётганлиги, ўғриликлар, прогуллар қилиш ҳоллари кўплигини шу билан изоҳлаш мумкин.

Ҳуқуқ-тартибот ҳақидаги гурунг прокуратура ходимлари билан учрашувга келган тўқимачиларни бефарқ қолдирмади. Ўзбекистон ССР прокурори ўринбосарига ҳам, Фрунзе район прокурори А. Л. Газарбековга ҳам кўпгина саволлар берилди.

Ип-йигирув фабрикаси партия комитети секретари Э. Ғиёсов, уруш ва меҳнат ветерани, слесарь С. Журов, кадрлар бўлими инспектори И. Девяткина, смена мастери Г. Аглиулина ва бошқа тўқимачилар юстиция ходимларига спиртли ичимликлар билан савдо қилишда тартибни йўлга қўйиш, текинхўрликка қарши кураш, кўнгилли халқ дружиначиларининг қонунни бузувчиларга қарши курашдаги ҳуқуқлари тўғрисида талайгина саволлар беришди.

Ишчиларни ишлаб чиқаришда маълум вақт ишлашга мажбур бўлган, лекин иш жойини кўпинча ташлаб кетадиган билим юртини битирганлар масаласи айниқса тўлқинлантирди. Бундайларга қандай муносабатда бўлиш керак? Бу ҳақда қонунда нима дейилган?

Прокуратура ходимлари маъмуриятнинг прогулчиларга нисбатан ҳуқуқларини батафсил тушунтириб беришди, меҳнат коллективлари тўғрисидаги қонуннинг таъсирига эътиборни қаратишди. Бу қонундан тўғри фойдаланганда унинг ёрдамида барча ички масалаларни ҳал этиш мумкин.

— Тўқимачиларнинг шаҳар, республика раҳбарлари, маъмурий органларнинг ходимлари билан учрашуви анъанавий тус олмоқда,— дейди комбинат партия комитетининг секретари У. Султонова.— Бу бизга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари асосида белгиланган тадбирларнинг бажарилиши бўйича коллективда ишларни яхшилашимизга ёрдам беради.

А. ГЕХТЛЯР.

«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида ягона сиёсий кун учрашувлари жонли ва қизиқарли ўтди.

СУРАТДА: ишчилар 2-цех катта мастери, Меҳнат Шуҳрати орденларининг кавалери А. В. Федюшина билан суҳбатлашмоқдалар.

В. Молчанов фотоси.

● ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ ТАРАДДУДИ

Тарбия ишига муҳим эътибор

«Ёшларга таълим ва тарбия беришнинг мураккаб вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш ўқитувчига, унинг ғоявий эътиқодига, профессионал маҳоратига, истеъдоди ва маданиятига ҳал қилувчи даражада боғлиқдир», — деб таъкидланади умумий таълим ва ҳунар-техника мактабларини ислоҳ қилишнинг Асосий йўналишларида.

Ўқитувчига бўлган бундай замонавий талаблар педагогика институтларида барча ўқув-тарбиявий ишларни тубдан яхшилаш заруратини, бўлажак мутахассисларни шакллантириш вазифасини ҳал этишга комплекс ёндошишни тақозо этмоқда.

Бугунги кунда институтда таълим жараёни студентларнинг мустақил, тадқиқотчиликка яқин бўлган фаолиятига асосланади. Студентларнинг илмий тўгараклар ва семинарларда иштироки мисли кўрилмаган даражада оммавий тус олди. Илмий ишлар конкурслари ва олимпиадалар кўпчилик эътиборини қозонди.

Бошқа бир йўналиш — бу студентларни янада чуқур ғоявий-сиёсий жиҳатдан тайёрлаш, бўлажак педагогларни ҳозирги замон ишлаб чиқариши асослари билан таништириш ва таълим бериш билан боғлиқ ишлардир. Партия ва ҳукуматнинг педагогик кадрларни тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни такомиллаштириш ҳақидаги қарорида ҳам бу масалага алоҳида эътибор берилган.

Факультетлар партия ташкилотлари раҳбарлигида кафедралар студентларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришда ҳар қайси фанни ўқитиш мазмуни ва методикасидан фойдаланиш бўйича методик тавсиялар ишлаб чиқдилар. Бизда студентлар билан аудиториядан ташқари иш олиб бориш, ижтимоий-сиёсий практика, ягона сиёсий кунлар, студентлар сиёсий клуби ва соҳа клубларини ўз ичига олувчи таъсирчан система вужудга келди. Уларда бўлажак ўқитувчиларнинг ғоявий позициялари шаклланади, идеологик душманларимизнинг ҳужумларига қарши туриш қобилияти вужудга келади.

Бўлажак педагоглар ўзини коллективдан ташқарида ҳис этмайдиган, ижтимоий манфаатларни ҳамма нарсадан устун қўювчи шахслар бўлиб етишишидан биз манфаатдормиз. Бу эса жамоат ишларини тўғри йўлга қўйиш ва студентларнинг ўз-ўзини бошқаришини ҳар томонлама ривожлантириш ҳисобига қўлга киритилади. Институтда ўз-ўзини бошқаришнинг шундай шакллари мавжудки, улар йигит ва қизларга студентлик йиллариданоқ меҳнат ва ижтимоий-сиёсий фаолиятнинг турли соҳаларида ўз кучларини синаб кўриш имкониятини беради. Студент қурилиш отрядлари меҳнатда чиниқишнинг яхши мактаби бўлиб қолди. Институт студент-қурилиш отрядлари жангчилари учинчи меҳнат семестри давомида қишлоқ мактаблари қурилишида меҳнат қиладилар, қишлоқ болалари учун лагерлар қурадилар, тарбияси қийин ўсмирларни оталиққа оладилар, аҳоли ўртасида идеология ишини олиб борадилар. Буларнинг ҳаммаси яхши самара бермоқда.

Бутун ўқув жараёни ҳам жиддий ўзгаришларга учрамоқда. Айниқса ҳозирги пайтда педагогика, психология, алоҳида методикалар кафедраларининг роли ва масъулияти ошиб бормоқда. Улар таълим методикасини янада активлаштиришлари, бутун ўқув-тарбия жараёнининг профессионаллашувини таъминлашлари, унинг мактаб, ҳунар-техника билим юртлари билан мактабгача тарбия ва мактабдан ташқари муассасалар билан алоқасини кучайтиришлари зарур. Токи институтни битирганлар узоқ йиллар мослашишдан кейин эмас, балки бирданига мактаб коллективига қўшилиб кетсин. Ана шу мақсадда ҳар бир факультет ўзининг таянч мактабига, ҳунар-техника билим юртига эга бўлади. Улардаги иш эса ўқув-тарбия жараёнига органик равишда қўшилиб кетади, унинг таркибий қисми бўлиб қолади.

Партия ва ҳукуматнинг педагогик кадрларни тарбиялаш ва уларнинг малакасини оширишни такомиллаштириш ҳақидаги қарорини амалга ошириш олий ўқув юртлари ўқитувчилари составига тажрибали мактаб ўқитувчиларини, халқ маорифи ходимларини жалб этиш, уларнинг бой амалий тажрибасидан фойдаланиш имкониятини вужудга келтиради.

Мактабни ислоҳ қилиш олий ўқув юртлари фанини қайта қуришни ҳам тақозо этади. КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил), апрель (1984 йил) Пленумлари илмий изланишларнинг конкрет адресларини кўрсатиб ўтди.

Институт олимлари ўз кучларини мактаб ўқувчилари, мактабгача ёшдаги болаларни тарбиялаш ва уларга таълим беришнинг мазмунини такомиллаштириш комплекс проблемаларини тадқиқ этишга сафарбар этмоқдалар, педагогик ва ўқувчилар коллективларининг фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича конкрет тавсиялар ишлаб чиқмоқдалар.

Олимларимиз орасида мактаб ва олий ўқув юртлари учун кўпгина дарсликлар ва ўқув қўлланмаларининг авторлари бор. Коммунистлар — педагогика фанлари академиясининг академиги С. Р. Ражабов, СССР Педагогика фанлари академиясининг мухбир аъзоси М. А. Асқарова, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ғ. А. Абдураҳмонов, фан докторлари, профессорлар М. Г. Давлетшин, Ж. Т. Туленов, З. Р. Нуриддинов, Р. Х. Маллин, Н. М. Маллаев, Ш. Т. Мақсудов, А. Ғ. Ғафурова, М. В. Воҳидов ва бошқалар шулар жумласидандир.

Тарбия ишида икир-чикирлар бўлмайди, бўлиши ҳам мумкин эмас. Ахир гап энг мураккаб ва масъулиятли иш ҳақида — характерларнинг шаклланиши, келажак бунёдкорларининг қалби ва ақлини тоблаш ҳақида боряпти. Бу ишда деярли барча студентларимизни бирлаштирувчи комсомол ташкилоти ҳам катта роль ўйнайди.

...Фарзандларим ўз қандай кишилар бўлиб етишади? Бу саволга жавоб кўп жиҳатдан педагогика институти қандай мутахассисларни тайёрлашига боғлиқ бўлади. Партия ва халқнинг кўрсатмаларини биргаликдаги куч-ғайрат билан бажара бориб, давримизга муносиб янги ўқитувчилар авлодини тарбиялаш бизнинг муқаддас бурчимиздир.

К. ЮСУПОВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти партия комитети секретари, профессор.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

Ҳурматли редакция! Ўпкада ўсма—раки хасталигидан сақланиш учун нималарга эътибор бериш керак!

З. РАЗЗОҚОВА, ишчи.

• ГАЗЕТХОН ИЛТИМОСИ

ХАВФЛИ ЎСМАГА ДАВО БОРМИ?

Рак хасталигининг олдини олиш ва даволаш ишлари билан онкология (ўсмалар ҳақидаги фан), илмий текшириш муассасалари ва онкология муассасалари шуғулланади. Ўзбекистон онкология ва радиология илмий текшириш институти олимлари рак организмнинг турли аъзоларида келиб чиқиши ва ривожланиши сабаблари юзасидан ҳар хил тадқиқотлар олиб боришмоқда. Бу илмий ишлар натижасида ракни даволаш учун янги-янги дори-дармонлар кашф этилмоқда. Ракка қарши курашда аҳолига ракнинг бошланғич аломатлари (рак олди ҳолати), асосий хиллари ва унинг ўсиш даврлари тўғрисида тушунтириш муҳим аҳамиятга эга. Хасталик зўрайиб кетмасдан, дастлабки аломатлари аниқланса уни даволаш шунча осон ва муваффақиятли бўлади.

Ўпка раки одамларда кўп учрайдиган ва оғир оқибатларга олиб келадиган касалликдир. Ўпка ўсмалари кўпинча 40 ёшдан 70 ёшгача бўлган кишиларда учрайди. Хасталик асосан нафас йўли —бронх шиллиқ пардасида ривожланади, ўпканинг марказий зонасида бўлади. Ўсма анча катталашиб ён бронхларни ҳам ўраб олади ёки қисади, натижада нафас олиш қийинлашади.

Ҳозир олимлар ўпка раки ривожланишининг бир қатор сабабларини аниқладилар. Текширишлардан маълум бўлишича, ўпка раки билан касалланаётган беморларнинг кўпчилиги олдин узоқ давом этадиган сурункали яллиғланиш процесслари бўлган: ўпка сили, сурункали зотилжам, бронхларнинг полиплари, пневмокониозлар, силикоз, грипп билан тез-тез оғриб туриш ва ҳоказолар ўпкада хавфли ўсмалар келиб чиқишига сабаб бўлади. Мана шундай касалликлар билан оғриган ва ўз вақтида даволанмаган кишиларда ўпка раки кўпроқ учрайди.

Ўпка раки келиб чиқишига тамаки чекиш асосий сабаблардан бири бўлади. Чекиш пайтида тутун ўпкаға киради, у ерда майда қон томирлар—капиллярлар жуда кўп. Нафас олишда капиллярларнинг юпқа девори орқали қонга организм ҳаёти учун зарур бўлган кислород тушади. Чекадиган кишиларда худди ана шу капиллярлар орқали қонга тамаки тутуни таркибидан бир қанча зарарли моддалар ўтади. Олимлар папирос тутунини текшириб кўришганда, унинг таркибида 6 миллиграмм никотин, пиридин, аммиак ва бошқа органик бирикмалар, 80—90 миллилитр карбон оксиди (ис гази), жуда ўткир заҳарли моддалардан синил кислотаси, ракка сабаб бўлувчи моддалар, жумладан ўткир заҳарли модда бензипрен мавжудлигини аниқлашган. Чекувчилар билан бир хонада ўтирувчилар, кўпинча бошлари оғриши, кўнгил айниши, юракнинг тез-тез уришидан шикоят қиладилар. Бу папирос тутунидан заҳарланишнинг дастлабки аломатидир.

Чекиш иштаҳани пасайтиради, чунки тамаки тутунидаги моддалар меъда ва ҳазм безларининг нормал ишлашини бузади. Никотин нерв системасига таъсир қилиб, кардиосклероз, кўкрак қисиши, меъда ва ўн икки бармоқли ичакнинг яра касалини келтириб чиқаради.

Ўпка раки спиртли ичимликларни суиистеъмол қиладиган кишиларда тез-тез пайдо бўлишини кузатдик. Ичкилик инсон организмининг деярли ҳамма аъзоларига, айниқса юрак, ўпка, жигар, ошқозон ва қон томирларга жиддий зарар етказади.

Қаттиқ, қуруқ йўтал, нафас қисиши, қон аралаш балғам ташлаш, иситма кўтарилиши ўпка ракининг дастлабки аломатларидир. Нафас қисиши фақат ҳаракат пайтида эмас, балки тинч ҳолатда ҳам содир бўлади. Кўпинча ўпка раки бор одамларда оғриқлар турлича бўлади: биқинда санчиқ сезилади, кўкрак қафасининг ярми ёки бир қисми музлайди, бир ёки иккала ёнбошда туташ, симиллаган санчиқ бўлади, чуқур нафас олганда оғриқ кучаяди, елка, қўл, бошга ўтади ва ҳоказо. Оғриқ кейинчалик морфий юборилганда ҳам азобли бўлаверади. Беморнинг қувват йўқотиши, силласи қуриб кетавериши ҳам рак аломати ҳисобланиши мумкин.

Ўпка ракини даволашдан кўра, унинг олдини олиш осон. Ўпка ва нафас йўллари яллиғланганда уни ўз вақтида даволатинг, физкультура ва спорт билан мунтазам шуғулланинг, организмни чиниқтиринг. Тамаки ва спиртли ичимликлар заҳаридан, ифлос ҳаводан ўзингизни асранг.

Ўпка ракининг дастлабки аломатлари пайдо бўлиши биланоқ, ҳеч бир эринмай ва кичиктирмай врачга учрашинг. Бу касалликни ҳар йили ўтказиладиган профилактик кўрувларда (оммавий диспансеризация вақтида) флюорографик усул билан аниқлаш мумкин. Даволаш масаласи эса, олинган натижаларга қараб ҳал қилинади. Ўзбекистон онкология ва радиология илмий текшириш институтининг олимлари ўпка ракини комплекс хирургия, дори-дармон ва нур билан даволаш методини ишлаб чиқишга муваффақ бўлдилар.

Хулоса қилиб айтганда, врачга барвақт мурожаат қилинса кўкрак қафаси ўз вақтида рентген ва флюография билан профилактик текширишдан ўтказиб турилса хавфли ўсмаларни бошланғич даврида аниқлаш ва жуда муваффақиятли даволаш мумкин.

Қ. ОРИФЖОНОВ,
Ўзбекистон онкология ва радиология илмий-текшириш институтининг катта илмий ходими, медицина фанлари кандидати.

Ёзувчи Саид Аҳмаднинг «Келинлар қўзғолони» комедияси ҳамон театр мухлисларининг диққат-эътиборини қозониб келмоқда. Бу асарни лентага тушириш борасида эса «Ўзбекфильм» киностудиясининг бир группа ходимлари самарали ишлаяптилар. Комедия режиссёр М. Абзалов ва оператор Н. Ғуломовлар раҳбарлигида суратга олинмоқда.

СУРАТДА: ана шу кино сюжетдан бир лавҳа. Асар қаҳрамони Фармонбибининг иккинчи ўғли Тоҳир ролида артист Ғойиб Искандаровни кўриб турибсиз.

Х. Мирзакаримов фотоси.

• ВРАЧ ОБРЎСИ

ЯХШИ МУОМАЛА— ҚАЛБ ГУЛИ

Тошкент медицина институтида ўқиганимда бир профессоримиз лекциясида шу ўринларни ёзиб олган эканман:

«Бемор ишончини қозонмаган доктор яхши даволовчи бўла олмайди. Беморда: «Бу доктор мени даволай олади», деган ишонч туғилса, шу ондаёқ ўша бемор «ярим тузалади» деяверинг. Доктор беморда ишонч туғдириш учун ўз билимидан, тажрибасидан ташқари яна нимага эътибор бериши керак! Энг аввало, у бемор олдида ўзини докторлардек тута олиши, муомала қила билиши керак...

Айтайлик, бирон беморнинг уйига чақириққа бордингиз. Аввало оғир, босиқ, сипо бўлинг. Участка доктори ўз чегарасидаги хонадонларни деярли яхши билиши, улар ҳаётига, дардига сирдош, маслаҳатгўй бўлиши, бироқ уларникида кўрган-эшитганларини ўша ерда қолдириши керак...

Бемор хонасига салом бериб кирилади. Аввало, шулки, доктор бемордан ҳазар қилмаслиги керак (кимда-ким бемордан ҳазар қилса, у доктор бўлишни ўйламай қўя қолсин). Лекин, доктор, албатта, ўзини эҳтиёт қилиши керак.

Бемор ёнига ўтириб, аввал чидам билан шикоят тингланади. Баъзан бемор йигирма-ўттиз йил бурун ўтказган, аммо ҳозирги касалига ҳеч алоқасиз бирон дарди ҳақида узоқ эзмаланиб сўзлаб кетади. Бундай ҳолларда доктор усталик билан савол бериб, гапни мақсадга яқинлаштириши, вақтини тежаши керак бўлади. Шикоят тугагач, доктор баъзи аниқловчи саволларни бериши мумкин ва кўпинча шунинг ўзидаёқ беморнинг дарди равшан бўлиб қолади.

Беморни синчиклаб кўрилгач ва зарурат бўлса дори ёзиб берилгач: «Касалингиз оғир эмас, тез кунда соғайиб кетасиз» деб таскин бериб хайрлашиб чиқилса, бу хил муомала беморга яхши таъсир кўрсатади...»

Докторликдаги бу хил шарт-шароит, муомалаларни барча врачларимиз яхши билишади. Агар кечагина рўй берган шу арзимас «воқеа»ни ҳисобга олмаганимизда, бу конспектни кўчириб эзмаланиб ўтирган бўлмасдик. Воқеа шундай бўлди:

Иситмалаб қолдим. Доктор чақирдик. Соат бир-иккиларда ётоқ уйимизнинг эшиги тўсатдан очилиб, «ёв қувгандек» шошиб бир ёш аёл кириб келди. Унинг кўриниши худди лампашишадек, шинам кийинган, қош, кўз, лаблари бўялган эди. Қўлида ўйнаб кирган фонендоскоп (эшитгичи)дан унинг доктор эканлиги англашилди.

— Касал сизми!

— Мен, — дедим ва ётган кўй унга ўтиришга жой кўрсатдим. Лекин у ўтирмади. Тик турганча дарҳол мени сўроққа тутди.

— Қаерингиз оғрияпти!

— Уч кундан бери иситмалаяпман.

— Яна қаерингиз оғрияпти!

— Ҳамма ерим чақиб оғрияпти, ҳарсиллаяпман.

— Қани, кўйлагингизни кўтаринг, орқангизни эшитиб кўрай.

Кўйлакнинг орқа этагини елкагача кўтариш, айниқса ҳолсиз бемор учун қийин бўлади. Бундай ҳолларда одатда докторнинг ўзи беморга ёрдам беради. Лекин бу доктор ундай қилмади. Қўл ургани ҳазар қилди шекилли, «тезроқ бўлинг» деб шошириб тепамда тик тураверди... У икки марта ўнг томонимга, икки марта сўл томонимга фонендоскопни қўйиб эшитди-да, «бўлди» деб орқасига чекинди. Чамаси у юрагимнинг мустаҳкамлигини сезди шекилли, кўкрагимни эшитиб ҳам кўрмади.

— Қандай дорилар қабул қиляпсиз! — деб у мени яна сўроққа тутди.

— Пенциллин, аспирин, йўтал дори...

— Горчичник-чи!

— Қўймадим.

— Нега қўймадингиз!

Мен кулимсидим:

— Маслаҳат берсангиз, энди қўямиз...

— Албатта, қўйиш керак, — деди у ва фонендоскопини курсига қўйиб, журнални очди, — бюллетень керакми!

— Керак.

— Индинга поликлиникага чиқиб, саккизинчи хонадан бюллетенингизни оласиз, — деди у ва эшик томон йўл олди. Бироқ уйга кейинроқ кириб келган хотиним уни тўхтатди:

— Ҳай доктор, эшитадиганингиз қолди, олиб кетинг!...

Шундай қилиб, роса уч минутда доктор мени кўриб чиқиб кетди. У ўз касбига шу қадар юзаки масъулиятсиз қарайдики, ҳатто қўлидаги энг зарур қуролини унутгани билан ҳам иши йўқ. Хаёли бутунлай ўзга ўйлар билан банд... Агар, шунда, менинг дардим оғир, хавфли ва тез ёрдамга муҳтож бўлса нима бўлар эди!...

У кетгач, бечора хотинимнинг иши яна кўпайиб кетди. Чунки, доктор, артиқсиз-суртиқсиз чанг-чунг этиклари билан ётоқ хонамизга тўғри кириб келиб, пол, гилам, поёндозларимизни «безаб» кетган эди...

Ҳабибулло ҚОДИРИЙ.

Юрак хасталиги бор беморга шифокорнинг бир оғиз ширин сўзи дори-ю-дармондан азиз бўлади. Шаҳримиздаги Абу Али ибн Сино номли 1-шаҳар клиник касалхонасининг 1-кардиологик бўлимида жуда ширинсухан шифокорлар беморларни сидқидилдан даволашади.

СУРАТДА: (чапдан) катта ҳамшира Муҳаббат Азизова, бўлим бошлиғи Нодира Хошимова ва ҳамшира Муборак Абдурафиқовалар беморнинг рентген суратини кўздан кечиришмоқда.

И. Шонноғомов фотоси.

Тошкент оқшоми — Холис хизмат бюроси

ЖОНКУЯР ШИФОКОРЛАР

Қизалоғимнинг оёғига қайноқ чой тўкилиб, куйиб қолди. Унинг йиғисига ҳеч чидаб бўлмасди. Тезликда Киров район территориясидаги 12-болалар поликлиникасига олиб чиқдик.

— Ширин қизалоқ экан,— деди меҳрибонлик билан врач-хирург Муҳаррамхон Раҳимова, — ҳозир даволаб қўямиз, тузалиб кетади қизалоғим.

Врач-хирург билан медицина ҳамшираси Муҳтасархон тезда қизалоғимнинг куйган оёғига муолажа қилишди, кейин ҳам унинг соғлиғидан хабар олиб туришди.

Мен ширинсухан, хушмуомала, болаларга жонкуяр шифокорлардан беҳад хурсанд бўлдим. 12-болалар поликлиникаси коллективидан ота-оналар миннатдор бўлишаётгани бежиз эмас.

Г. ҒАФФОРОВА,
Новомосковск кўчасида истиқомат қилувчи ёш она.

ДИЛИМИЗ ОРОМ ОЛДИ

Гўзал Тошкентнинг «Чинобод» санаторийсида ёз кунлари яхши дам олиб, сифатли даволандик. Бу ерда меҳнаткашлар учун ҳамма шарт-шароитлар яратиб қўйилибди.

«Чинобод» санаторийсининг шифокорлари ширинсуханлиги, хушмуомаласи, яхши даволаш маҳорати, беморларга сидқидилдан хизмат қилишаётгани билан меҳнаткашларнинг диққат-эътиборига, ҳурматига сазовор бўлишаяпти. Биз уларнинг эл-юртга яхши хизмат қилишаётганига тасаннолар, раҳматлар айтамиз.

А. НАЗАРХОНОВ,
Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳар балиқ заводи директорининг ўринбосари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Г. АСҚАРОВ,
Хоразм область, Урганч шаҳрида истиқомат қилувчи, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

А. ҚИЛИЧЕВ,
Қашқадарё область, Ульянов районидаги Ҳамза номли мактаб ўқитувчиси, Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

ГАПИ СОВУҚ ВРАЧ

Яқинда ҳужжатимга имзо қўйдиргани Собир Раҳимов районидаги 9-поликлиникага қарашли 15-амбулаторияга борсам, бу ернинг мудираси Д. Мақсудовага дуч келдим. У ҳужжатимни қўлимдан юлқиб олдида, имзо қўйди:

— Манг, бориб ҳовлидаги қизлардан печать қўйдиринг,— дея менсимай, кўрслик қилди. Ундан оҳиста сўрадим:

— Қизим, амбулаторияга кираверишдаги зинанинг ғиштлари кўчиб кетибди, яна биттаяримта одам йиқилиб лат емасин, тузаттириб қўйсангиз бўлмайдими!

У лоқайдлик билан:

— Мен бундай ишларни қилмайман, ёзиб юборганман, бизда зинани тузатадиган эркаклар йўқ,— деди.

Оиламиздаги етмиш яшар кампир дорига рецепт ёздириб, печать урдириш учун Д. Мақсудованинг хонасини очган экан:

— Нега навбатсиз кирасиз, мен бекор ўтирибманми, чиқинг ҳозир,— деб дағдаға қилибди.

Шўрлик кампир кўзда ёши билан қайтиб келди.

Ўз ишига лоқайд, бадфеъл ва муомаласи совуқ Д. Мақсудованинг танобини тортиб қўйса бўлармикин!

Ш. КУЗАНБОЕВ,
СССР Журналистлар союзининг аъзоси, пенсионер.

«С» ВИТАМИНИ НЕГА ЙЎҚ?

Шифокорларнинг айтишича, «С» витамини иштаҳани очадиган, танга дармон бағишлайдиган дори-дармон. У айниқса болаларга жуда фойдали дейишади. Менинг 17 неварам, 4 чеварам бор, уларга кўпинча ана шу витаминдан меъёрида бериб юраман.

Шу кунларда шаҳримиздаги қайси дорихонага кириб:

— «С» витамини борми!—деб сўрасам, ҳамма жойда бир хил жавоб эшитаман:

— «С» витамини анчадан бери йўқ, хабар олиб туринг, келиб қолар...

Қачон келиб қолар экан! Бу номаълум. Тошкент шаҳар дорихоналар бош бошқармасидаги раҳбар ўртоқлар шу ҳақда ўйлаб кўришса ёмон бўлмасди.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, пенсионер.

• *Медицина янгиликлари*

ДИАГНОСТИК НАБОР

Мушкул вазиятларда тез ва аниқ диагноз қўйишни уддасидан чиқиш ҳаттоки тажрибали врач учун ҳам осон вазифа эмас. Белоруссия Фанлар академиясининг биоорганик химия институти олимлари шифокорларга қайсики, улар ёрдамида ташқи кўриниши жиҳатидан ноаниқ ҳолатларда аниқлаш имкониятини берувчи хилма-хил диагностик наборлардан кенг фойдаланишни тавсия этди.

Радиоиммунологик метод врачларга бадсифат ўсма, диабет, қалқонсимон безлар фаолиятининг бузилиши ёки ҳомила ривожланишидаги нормага хилофлик касаллигини аниқлаш имкониятини беради. Бунинг учун врачга беморнинг бир томчи қони кифоя. Организмда рўй бераётган ўзгаришларни тўғридан-тўғри пробиркада кузатиш ва маълум хулосага келиш мумкин.

ҚОН ОЗОНЛАШТИРИЛАДИ

Ростов медицина институти ходимлари ва студентлари ўпкани озон билан тўйинтирувчи қурилма яратдилар. У кичик концентрацияда қоннинг тўқималарга кислородни яхши етказиб беришига самарали таъсир этади. Агар донорлик қони бўлса активлиги узоқроқ сақланиб, қонни қайта қуйиш камроқ талаб этилади.

Донор қон топширишдан олдин зарарсиз миқдорда озондан нафас олиши зарур. Донор қонини озонлаштириш методи клиник амалиётнинг травма, инфаркт, беҳушлик каби ҳолатларида ўз ўрнини эгаллайди.

ЮҚОРИ ТЕЗЛИКДА

Бу йил Волгоград клиникаларида минутига уч юз минг маротаба тезлик билан айланадиган тиш даволаш машиналаридан фойдаланилади. Бундай тезликда бемор ҳеч қандай ноxушликни сезмайди. Бу янгилик Волгоград махсус стоматология қурилмалари конструкцияси бюросида ишлаб чиқилди.

• *Диёримиз ноз-неъматлари*

ҚУШЖИЙДАНИНГ ХОСИЯТИ

Қушжийда ўзининг шифобахш тарафлари билан алоҳида ажралиб туради. Халқ табобати амалиётида ўсимлик меваларидан тайёрланган дамлама болаларда учрайдиган ичбуруғ хасталигига даволик қилади. Дамлама нафас йўллари шамоллаши билан боғлиқ бўлган касалликларга ижобий натижаси билан фойдалидир. Шунингдек жийда асосида тайёрланган дамлама ошқозон-ичак фаолиятига ёрдам беради.

Илмий медицинада жийданинг бир қатор хосиятларидан унумли фойдаланилади. Жумладан, уни организмда туз-сув мутаносиблигини сақлаш учун, кишининг фикрлаш қобилиятини кўтариш учун ҳам тавсия қилинади. Жийда меваларининг хосиятларини санаб интиҳосига етиш қийин. Мевасидан кисель ва хуштаъм шарбатлар тайёрлаш мумкин. Жийда данаги сермойлиги билан ажралиб туради. Ёғочи мустаҳкам, қаттиқ бўлганлиги туфайли ундан қурилиш материали сифатида ҳам фойдаланилади. Жийда дарахтининг елими ноёб ҳисобланувчи араб елимининг ўрнини боса олади. Фармацевтика амалиётида жийда елими махсус эмульсияли дорилар тайёрлашда ишлатилади.

Аниқ маълумотларга қараганда, ер курасида жийданинг 40 тури, Ватанимизда эса ўнга яқин тури ўсади. Жийданинг толбарг деб аталадиган тури ёввойи ҳолда дарё, жилға бўйларида, тоғ этаклари, ўрмонларда, шўрҳак тупроқли ерларда ўсади.

Жийда қайси турга мансуб бўлишидан қатъий назар, уларнинг мевалари серхосиятлилиги билан ажралиб туради. Масалан, қушжийда, қарағажийда меваси таркибида 40—65 процент қанд, 11 процент оқсил, клетчатка, ёғ, ошловчи моддалар, органик кислоталар мавжуд. Булардан ташқари, жийданинг «гўштли» қисмида калий ва фосфорли тузлар, витаминлардан B_1, B_2, PP, E бўлиши ўзгача хосиятларни намоён этади.

Уй шароитида жийдадан қуйидагича шифобахш дамлама тайёрласа бўлади: бирорта оғзи ёпиладиган (ҳароратга бардошли) идишга бир ярим литр сув қуйиб, қушжийда меваларидан 50 грамм солинади ва бир оз қайнатиб, бир соат давомида сақлаб турилади, сўнгра бирорта мато воситасида сузилади-да, қайнатма шарбатидан ярим пиёла чамасида кунига икки маҳал овқатлангандан сўнг ичилади.

М. НАБИЕВ,
доришунос.

„ТО" спорт ҳафтаси

Тошкент—Олмаота шахмат матчи

22 августда газетамизда сиртқи «Дўстлик матчи»нинг ҳар икки тахтасида тошкентлик шахмат мухлисларининг навбатдаги юришлари эълон қилинган эди. Улар биринчи тахтада f7—f6, ўзлари оқ доналар билан ўйнаётган иккинчи тахтада эса Cc1—d2 юришини эълон қилишган эди. Бу юришлар «Вечерняя Алма-Ата» газетасининг 22 август сонида эълон қилинди.

Олмаоталик шахмат мухлислари ўйлаш учун ажратилган бир ҳафта муддатдан фойдаланиб газетхонларимизнинг Cc1—d2 юришига 0—0—0 (рокировка) билан жавоб беришди, ўзлари оқ доналар билан ўйнаётган биринчи тахтада эса навбатдаги ўн тўртинчи e5:f6 юришни эълон қилишди.

ОЛМАОТА — ТОШКЕНТ

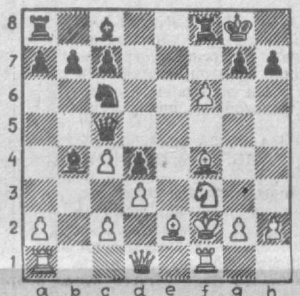

ТОШКЕНТ — ОЛМАОТА

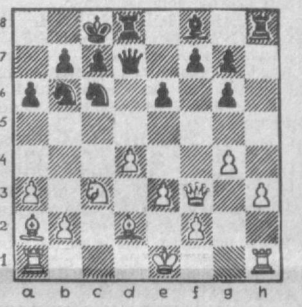

Ҳурматли газетхонлар. Ҳар икки тахтадаги вазиятни баҳолаб кўринг. Олмаоталикларнинг e5:f6 юришига қандай жавоб беришни таклиф қиласиз. Ўзингиз оқ доналарда ўйнаётган иккинчи тахтада навбатдаги — ўн бешинчи юриш қандай бўлиши керак! Бу ҳақдаги фикр ва мулоҳазаларингизни кутамиз. Биринчи бўлиб энг мақбул юришларни таклиф этганларнинг исм ва фамилиялари газетамизда эълон қилинади.

Эслатиб ўтамиз, Тошкент—Олмаота сиртқи матчида «Тошкент оқшоми» томонида баҳс юритганларнинг сафи тобора кенгайиб боряпти. Бирон сабабга кўра бехабар қолганлар бемалол баҳсга қўшилишлари мумкин.

Бизнинг адресимиз: Тошкент шаҳри, ГСП, Ленин кўчаси, 41, «Тошкент оқшоми» («Дўстлик матчи»)га. Таклифларингизни 330874, 325885, 325681 телефонлари орқали ҳам хабар қилишингиз мумкин.

АСОСИЙ СТАРТЛАР ОЛДИДАН

Теннис бўйича республика терма командасининг аъзолари Бутуниттифоқ ўқувчилар спартакиадасининг финал беллашувларига тайёргарлик машқига тўпланишган. Команда капитани, спорт мастери, СССР биринчилиги ва бир неча халқаро учрашувларнинг совриндори Татьяна Матвеева қисқа масофага тўпни ошириш билан бирга узоқ масофадан зарб бериш машқини бошқаларга намуна қилиб кўрсатмоқда. Стол устида баҳс бошланганда ҳамиша унинг устунлиги кўзга ташланиб туради. Меҳнатсеварлиги, тиришқоқлиги туфайли ҳамиша ғалабага эришади.

— Таня тўп узатиш усулини такомилига етказмагунига қадар тинчимайди, — дейди команданинг катта тренери, СССР спорт мастери, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер Михаил Борисович Шмуклер. Капитаннинг қатъият билан машқ қилиши бошқаларга ўз таъсирини кўрсатяпти.

Светлана Ковалева, Татьяна Юрченколар ҳам маҳорат борасида капитандан қолишмайдилар. Улар бир неча марта СССР биринчилигининг финал баҳсларида иштирок этишган. Уларнинг ўз ўйин услублари бор. Рақибининг ҳаракатини синчковлик билан кузатиб туришади. Қулай вазият вужудга келиши билан дарҳол ҳужум уюштирадилар. Росина Ишчмакова ва Гуля Шаропова ҳам тажрибали ўйинчилардан. Қисқа қилиб айтганда, теннис бўйича республика терма командаси спартакиада баҳсларида совринли ўринлар учун беллашиш қобилиятига эга.

«Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти Марказий Советининг совриндори, Ўзбекистон чемпионатининг кумуш совриндори Андрей Толкацкий эркаклар терма командасининг ҳақиқий пешқадами ҳисобланади. Комсомол ташкилотчиси сифатида ҳужумкор ўйин кўрсатиб бошқаларга намуна бўляпти. У беллашиш тактикасини пухта билади. Жисмоний жиҳатдан етук, вазиятни ниҳоятда аниқ баҳолайди. Шуни ҳам айтиш керакки, ўйин техникасини мукаммал билган спортчигина беллашувни юксак савияда ўтказа олади. Шу жиҳатдан олиб қараганда Аркадий Логинов ҳам яхши спортчидир.

«Спартак» кўнгилли спорт жамиятининг вакиллари Беник ва Михаил Шакаров, Андрей Куликов, Александр Полегаев, пахтакорчи Георгий Цой ҳам республикамиз шарафини ҳимоя қилишади. Ёш спортчилар яхши натижага эришиш мақсадида кунт билан машқ қилишяпти.

ЧЕМПИОН АНИҚЛАНДИ

Тошкентда шахмат бўйича республика шахмат-шашка клубининг очиқ биринчилиги ўтказилди. Турнирда 324 спортчи қатнашди. Уларнинг орасида 3 спорт мастери, 78 спорт мастерлигига кандидат бор эди.

Бир ҳафта давом этган беллашувлардан сўнг клуб биринчилигининг ғолиби ва совриндорлари маълум бўлди. Чимкентлик спорт мастери Николай Перегулов 11 имкониятдан 10 очко тўплаб биринчи ўринни эгаллади. Иккинчи ўринни эса спорт мастери, республикамиз чемпиони Сергей Загребельний қўлга киритди. У ғолибдан ярим очко кам тўплади. 11 имкониятдан 9 очко тўплаган тошкентлик спорт мастери Тоҳир Воҳидов учинчи совриндор бўлди.

Шуниси диққатга сазоворки, биринчилик баҳслари ёшлар учун маҳорат синови вазифасини ўтади. Турнир давомида 44 спортчи спорт мастерлигига кандидат нормативини бажарди.

Кучли ўнликдан жой олган спортчилар спорт мастерлигига кандидатлар ўртасида ўтказиладиган республика турнирида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

Турист

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

ЗАМОНАВИЙ КОМФОРТАБЕЛЛИ ТЕПЛОХОДЛАРДА ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ТИХИЙ ДОН» теплоходида — Ростов—Дон—Москва—Волгоград—Ростов—Дон маршрути бўйича — 19 сентябрдан 11 октябргача. Путёвка баҳоси — 400—500 сўм.

9 октябрдан 31 октябргача. Путёвка баҳоси — 345—445 сўм.

«ЖУКОВ» теплоходида — Волгоград—Астрахань—Москва—Волгоград маршрути бўйича — 9 сентябрдан 2 октябргача. Путёвка баҳоси — 485—566 сўм.

29 сентябрдан 22 октябргача. Путёвка баҳоси — 465—525 сўм.

«БАГРАТИОН» теплоходида — Куйбишев — Москва — Астрахань—Куйбишев маршрути бўйича— 19 сентябрдан 9 октябргача. Путёвка баҳоси — 255—320 сўм.

«НОВИКОВ-ПРИБОЙ» теплоходида — Ростов—Дон—Москва—Волгоград—Ростов—Дон маршрути бўйича — 16 сентябрдан 5 октябргача. Путёвка баҳоси — 455—555 сўм.

«КОНСТАНТИН ФЕДИН» теплоходида — Саратов — Москва—Астрахань—Саратов маршрути бўйича — 8 сентябрдан 29 сентябргача. Путёвка баҳоси — 420—510 сўм.

28 сентябрдан 19 октябргача. Путёвка баҳоси — 385—455 сўм.

«РАДИНСКИЙ СОЮЗ» теплоходида — Днепропетровск—Очаков —Николаев— Херсон—Запорожье—Киев—Черкасси—Днепропетровск маршрути бўйича — 21 сентябрдан 6 октябргача, 4 октябрдан 19 октябргача. Путёвка баҳоси — 320—280 сўм.

Путёвка баҳосига бориш ва қайтиб келиш учун самолёт билетлари ҳақи киритилган.

Путёвкаларни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан қуйидаги адресда сотиб олиш мумкин: Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй, 8-хона. Телефонлар: 39-13-59, 39-43-73.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ 1984-85 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

КЕЧКИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта мактабни тугатган, ёши 34 дан ортиқ бўлмаган, зарурий меҳнат стажига эга бўлган илғор ишчилар, колхозчилар, Совет Армияси сафидан бўшаб келган ёшлар саноат ташкилотлари, қурилишлар, транспорт, алоқа геология қидирув ва топография геодезия ташкилотлари, совхозлар, колхозлар, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмалари ва ҳарбий қисмларнинг йўлланмаси бўйича қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кириш учун тавсиянома кандидатураси қаралаётган шахс бир йилдан кам бўлмаган иш стажига эга бўлгандагина берилади. Ишчи вазифасидаги амалий иш стажи шу корхонада охирги йили узлуксиз бир йил бўлмоғи лозим (шогирд сифатидаги иш стажи тайёрлов бўлимига қабул қилишда ҳисобга олинмайди). Ўқиш учун йўлланма олган колхозчилар ҳар бир йил учун шу колхознинг минимум меҳнат кунига эга бўлишлари зарур.

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИ ҚУЙИДАГИ ФАКУЛЬТЕТЛАР БЎЙИЧА ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ: математика, амалий математика ва механика, физика, геология, география, химия, биология-тупроқшунослик, тарих, ҳуқуқшунослик (камида 2 йил иш стажи билан), ўзбек тили ва адабиёти, журналистика, философия ва экономика (философия), шарқ филологияси.

ИШ СТАЖИГА ЭГА БЎЛМАГАН ВА ЎРТА МАКТАБНИ 1984 ЙИЛИ БИТИРГАН ШАХСЛАР ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНМАЙДИ.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: университет ректори номига ариза, иш жойидан (ҳарбий қисмдан) йўлланма, ўрта маълумот ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (ташкилот раҳбари тасдиқлаган), медицина справкаси (286-форма), 8 дона фотосурат (3х4 см.).

АРИЗАЛАР 15 СЕНТЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Суҳбат 2 ёки 3 фандан 16 сентябрдан 24 сентябргача ўтказилади.

Тингловчилар мандат комиссиясидан 25 сентябрдан 30 сентябргача ўтказилади.

Тайёрлов бўлимини тугатган ва битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган шахслар университетнинг кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларининг 1 курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 ОКТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ 10 ОЙ.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700095, Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, Биология факультети, 1-қават, 102-хона.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ПОДЪЕМНИК» ЗАВОДИГА

токарлар, ускуналар ремонти бўйича слесарлар, кўприкли кранларнинг кранчилари, стропалчилар, электр пайвандчилар, темирчилар, штамповкачилар, қурилиш ишчилари, алоқа электромонтёри.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

ҲАМЗА РАЙОНИДАГИ ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ КОРХОНАЛАРИГА

электрчилар, слесарь-ремонтчилар, токарлар, лаборантлар, машинистка.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

«УЗБИТПЛАСТИК» ИЛМИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

план-иқтисод бўлими мудири ва ўринбосари, социалистик мусобақа бўйича инженерлар, меҳнатни илмий ташкил этиш бўйича инженерлар, капитал қурилиш бўйича инженерлар, биринчи категорияли инженер-конструкторлар, инженер-технологлар, капитал қурилиш бўйича бош инженер ва катта инженерлар, инженерлар, эпоксидли смоладан тайёрланадиган моделлар бўйича моделчи, экструзион қурилма ва сместителлар бўйича машинистлар, ОТК контролёри, товаршунос.

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИДАГИ ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА

техника хавфсизлиги бўйича катта инженер, бошқарма ва бўлимлар бўйича катта инженерлар ва инженерлар; ишлаб чиқариш-тақсимлаш, техника, бош механика бўлими, меҳнат ва иш ҳақи бўлими, катта бухгалтер-ревизор, кассир, молия бўлими экономисти, секретарь-машинистка, агроном, зоотехник, маиший хизмат бўйича инспектор.

СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 3-подъезд, 5-хона.
Ленин район пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй.
Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси, 64-уй.
Ҳамза район пункти — М. Ҳасанова кўчаси, 10-уй.
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
Киров район пункти— Энгельс кўчаси, 48-уй.
Собир Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
Сергели район пункти — 2-квартал, 69-уй.
Акмал Икромов район пункти —Чилонзор массиви, 22-квартал, 18-уй.

БИР СТАКАН СУВ ИЧАСИЗМИ?—МАРҲАМАТ!

Ёз фаслининг жазирамали кунларида яхна этилган, газли бир стакан сув ташналикни қондиради. Уни сизга узатган меҳрибон ва мулойим сотувчининг ҳаракати кайфиятингизни яхшилайди.

«ТАШЛИМВОДТОРГ» ТАШКИЛ ҚИЛГАН

1 ОЙЛИК ҚУРСЛАРДА

яхна ичимликлар ва музқаймоқлар билан савдо қилувчи сотувчи касбини бир ой давомида эгаллаш мумкин.

Ўқишга 8—10 синф ҳажмида маълумотли 30 ёшгача бўлган хотин-қизлар таклиф қилинадилар.

Ўқувчиларга 52 сўм стипендия тўланади. Тошкент шаҳрида пропискаси бўлиши мажбурий.

Курсларни битирганлар «ТАШЛИМВОДТОРГ»нинг киоскалари ва павильонларида иш билан таъминланадилар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: маълумоти тўғрисида ҳужжат, характеристика, меҳнат дафтарчаси, паспорт, 3 дона фотосурат.

Барча масалалар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Полторацкий кўчаси, 61-уй. «Ташлимводторг»и. Телефонлар: 56-69-82, 56-75-97.

«ТАШЛИМВОДТОРГ».

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ИЗОТОП» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ

ТОШКЕНТ РЕСПУБЛИКАЛАРАРО БЎЛИМИ

«РРП-3», «РРП-4», «РРПВЗ-1», «РРППВБ-1», «РРПВТ-1» типидаги янги радиоизотопли гамма—релели приборларни

ТАВСИЯ ЭТАДИ

Кўрсатилган бу приборлар ҳозирги пайтда ишлатилаётган ГР-6», «ГР-7», «ГР-8» типидаги приборларни алмаштириш мақсадида ишлаб чиқилган ва саноатнинг турли соҳаларида модификациясига қараб технология жараёнларида автоматик назорат қилиш ва бошқариш учун мўлжалланган.

ПРИБОРЛАР ҚУЙИДАГИ ЮМУШЛАРНИ БАЖАРАДИ:

суюқ, сочилувчан ва бўлакли материаллар даражасини контактсиз позицион контроль қилади;

буюмлар аралашуви ва воситаларини транспортировка қилишни кузатади;

зичлиги бўйича камида 1—2 марта фарқ қиладиган икки муҳит ўртасидаги чегарани назорат қилади.

Приборларнинг баҳоси — модификациясига қараб — 540 дан 1500 сўмгача.

«ИЗОТОП» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Тошкент республикалараро бўлимида бундай приборлар юзасидан батафсил ахборот олиш ва уларга буюртмалар бериш мумкин:

Адрес: 700135, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Ц квартали, 6-«а» уй. Телефонлар: 76-54-10, 76-23-80.

«ИЗОТОП» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ТОШКЕНТ РЕСПУБЛИКАЛАРАРО БЎЛИМИ.

КИЙИМЛАР ОСОН ЮВИЛАДИ

«БИО-С» синтетик кир ювиш порошоги ва «БИО» пастаси туфайли кийимлар енгил ювилади ва улар нуқрадек оппоқ бўлади.

Бу кир ювиш воситалари таркибига кийимларда бирорта ҳам доғни қолдирмайдиган, ҳар қандай оқ доғларни кетказадиган биологик моддалар қўшилган.

Айниқса «БИО» ва «БИО-С» воситаларини олдиндан бўктириб қўйилса, уларнинг самараси янада таъсирчан бўлади. Буларнинг ёрдамида каноп, ип, сунъий ва синтетик газламадан тайёрланган буюмларни ораста қилиб ювиш мумкин.

«УЗБИТХИМ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон 91-49-43).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (ТЕЛЕФОН 45-37-27).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 29/VIII да **«ИНТЕРЦИРК-84» чет эл цирк артистларининг гастроллари** (19.30).

КИНО

29 АВГУСТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЧАНГАЛЗОРЛАР ҚИРОЛИ» — **Санъат саройи** (18.30, 20.45, телефон 44-21-74), **Чайка** (18.30, 21.00, телефон 77-06-20).

«БАСКЕРВИЛЛАР ИТИ» — **Ватан** (жуфт соатларда), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ҚУМ СОАТ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 47-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Хива** (21.40, телефон 32-78-02), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«АЙБЛАШ» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«БОЛАКАЙЛАР» — **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92).

«ОРБИТАДАН ҚАЙТИШ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

30 АВГУСТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЧАНГАЛЗОРЛАР ҚИРОЛИ» — **Санъат саройи** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45, телефон 44-21-74), **Чайка** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00, телефон 77-06-20).

«БАСКЕРВИЛЛАР ИТИ» — **Ватан** (жуфт соатларда), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92).

«ҚУМ СОАТ» — **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ОРБИТАДАН ҚАЙТИШ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Ташстройматериали» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 5-ТОШКЕНТ ҒИШТ ЗАВОДЛАРИ БОШҚАРМАСИ **«СИЛИКАТ» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг** 1-ТОШКЕНТ ҒИШТ ЗАВОДЛАРИ БОШҚАРМАСИ БИЛАН **БИРЛАШТИРИЛДИ**

ҳамда 1-Тошкент ғишт заводлари бошқармаси

ДЕБ НОМЛАНДИ

1-Тошкент ғишт заводлари бошқармаси адреси: Тошкент шаҳар, Киров район, Носиров кўчаси, 188-уй.

Чимкент область, Сариоғоч районидаги 15-ўрта мактаб томонидан **Талипов Нурлан Зайнулович** номига берилган 647551 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент область Янгийўл районидаги 28-ўрта мактаб томонидан **Юлдашбаев Расулали** номига берилган 804631 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

216-ШАҲАР ЎРТА-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1984-85 ўқув йили учун ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ПЎЛАТ ВА ТЕМИР-БЕТОН КОНСТРУКЦИЯЛАРИ МОНТАЖИ БЎЙИЧА МОНТАЖЧИ, ҚУРУВЧИ-ДУРАДГОР, ДУРАДГОР, ҚЎЛДА ПАЙВАНДЛОВЧИ, ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИ, ҚУРИЛИШ БЎЁҚЧИСИ, МИКРОСХЕМАЛАР МОНТАЖЧИСИ.

Ўқиш муддати — 8 синфни битирганлар учун 3 йил, 10 синфни битирганлар учун 1 йилу 6 ой.

Ўқишга 8—10 синфларни битирган йигит-қизлар таклиф қилинади.

Ўқишлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

8-синфни битирган ўқувчилар озиқ-овқат, кийим-бош, махсус кийим билан таъминланадилар.

10-синфни битирганлар 30 сўм миқдорида билим юрти бюджетидан стипендия ва ишлаб чиқаришдан 40 сўм миқдорида иш ҳақи оладилар. Бундан ташқари ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикасини ўтаётганида иш ҳақининг 50 проценти миқдорида маош тўланади.

Билим юртини битирганлар ўрта маълумот ва билим юртини тугатганлиги ҳақида диплом оладилар.

Ўқиш вақти меҳнат стажига ҳисобланади.

Билим юртида техника ижоди, тасвирий санъат, фотоҳаваскорлик тўгараклари, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, дзюдо, самбо, классик ва эркин кураш бўйича спорт секциялари, шунингдек спорт-техника секциялари бор.

Билим юртида талабалар учун машина ҳайдашни ўргатиш бўйича 6 ойлик курслар мавжуд бўлиб, ўқувчиларга «В» ва «С» категориялари берилади.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар умумий **таълим мактабларини олтин медаль билан битирганлар учун белгиланган имтиёзли шартларда олий ўқув юртларига қабул қилинадилар.**

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар директор номига ариза, маълумоти **тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлик ҳақида гувоҳнома, турар жойдан ва саломатлиги тўғрисида справкалар, 3х4 см. ҳажмда 4 дона фотосурат топширадилар.**

АРИЗАЛАР — ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Адрес: Тошкент шаҳри, Юнусобод массиви, А-4 (25, 28, 29-трамвайларнинг охирги бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1984-85 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Автокранчи («С» категорияли ҳайдовчи ҳуқуқини олиш билан бирга 3-класс), автомашиналар ремонти бўйича слесарь, бульдозер машинисти, скрепер машинисти, прицепли грейдер машинисти, **сувоқчи-бўёқчи, дурадгор, слесарь-сантехник, электрокара ҳайдовчиси:**

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотли 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар ҳамда Совет Армияси сафида мажбурий хизматни ўтаб қайтган йигитлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати — 3 йил ва 1 йил.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Слесарь-сантехник, дурадгор (ўқиш муддати 1 йил) ихтисослари бўйича ўқишга кирганларга ҳар ойда 65 сўмдан стипендия берилади. Бошқа мутахассисликлар бўйича ўқишга кирганларга эса ҳар ойда 30 сўмдан стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Билим юртида 3 йил ўқийдиганлар кунига 3 маҳал овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртини битирганларнинг ҳаммаси В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, ўрта маълумоти тўғрисидаги аттестат (ёки 8-синфни тугатганлиги ҳақидаги гувоҳнома), характеристика, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойдан справка, 4х5 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат.

Ариза ва ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Хуршид кўчаси, 83-уй (44, 48-автобуслар; 10-троллейбус, 10, 23, 27-трамвайларнинг «Лабзак» бекати). Телефон 41-38-22.

ТВ

ЧОРШАНБА

29 АВГУСТ

● МТ I

18.15 Словакияда миллий антифашист қўзғолони бошланганлигининг 40 йиллигига. Киноочерк.
18.45 «Янги ўқув йилининг бошланишига». СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютин билан суҳбат.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Дунё ва ёшлар».
20.05 «Тарханлар». Ҳужжатли фильм.
20.15 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». «Баскервиллар ити». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
21.30 «Время».
22.00 «Мангу даъват». Ўн тўққиз серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. «Тонг арафасидаги тун».
23.10 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.45 «Ҳамдўстлик». Тележурнал.
19.20 М. Горький. «Италия ҳақида эртаклар». СССР халқ артисти Л. Гурченко ўқийди.
20.10 «Кострома бўйлаб саёҳат». Телефильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Сиз бунга қодирсиз».
21.30 «Время».
22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Киев)—«Зенит». Киевдан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

13.05 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Инсон болаликдан бошланади».
18.45 СССР ва ЎзССР ёзувчилар Союзининг 50 йиллигига. «Ёзувчи халқ хизматида».
19.20 «Янги ўқув йилингиз билан». ЎзССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг раиси П. К. Қаюмов сўзи.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Инсон ва қонун».
20.30 «Ахборот».
20.50 Фарғона область филармонияси солистларининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.
22.15 «Ҳам илҳом, ҳам ижод». Телекўрсатув.
23.20 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.25 Кўрсатувлар программаси.
18.30 «Икки ўртоқ хизматда». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма.
21.00 ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Янги марралар сари».
21.30 МТ II

ПАЙШАНБА

30 АВГУСТ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». «Баскервиллар ити». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
10.55 «Қўшиқ, романс, вальс».
11.30 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
12.25 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Қадрдон дарё». Телефильм.
15.35 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
16.25 «Барабанчининг тақдири». Болалар учун уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
17.30 «Шахмат мактаби». «Танишинг—шахматлар».
18.00 «Чарм тўп» клуби соврини учун.
18.45 «Янги ўқув йилининг бошланишига». СССР Маориф министри М. А. Прокофьев билан суҳбат.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Халқаро Дўстлик мусобақаларида. Баскетбол. Эркаклар.
20.15 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». «Баскервиллар ити». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
21.30 «Время».
22.00 «Мангу даъват». Ўн тўққиз серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. «Сенинг ишончинг нимада».
23.15 «Дунё воқеалари».
23.30 СССР халқ артисти Ю. Завадский Р. Гамзатов шеърларини ўқийди.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Муаллим». Телефильм.
9.45 «Онамларнинг мактаби».
10.15 Испан тили.
10.45 «Шаҳарда байрам». Новгороднинг 1125 йиллигига.
11.20 «Энг чиройли тулпор». Бадиий фильм, субтитр билан.
12.40 ГОРЬКИЙ ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
13.40 «Бўрилар орасида ёлғиз». Беш серияли телевизион бадиий фильм (Болгария). 4-серия.
14.50 «Сизни қизиқтирган адабиётлар».
15.35 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.50 Халқ куйлари.
19.00 «Сиз яратган боғ».
19.30 Баньск-Бистрица шаҳридан концерт олиб кўрсатилади.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 Халқаро Дўстлик мусобақаларида. Баскетбол. Хотин-қизлар. СССР—Венгрия терма командалари.
21.30 «Время».
22.00 «Оловли касб кишилари». Металлурглар учун концерт.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Болалар учун фильмлар.
11.00 «Инсон ва табиат». Кинопрограмма.
12.00 «Гулшан». Фильм-концерт.
12.30 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Хайр боғча, жон боғча» (рус.).
18.45 «Ижод саҳифалари». Аваз Ўтар. Туғилган кунининг 100 йиллигига.
19.20 «Янги ўқув йилингиз билан». ЎзССР Олий ва ўрта махсус таълим министри С. П. Пўлатов сўзи (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ягона оилада». ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган ҚҚАССР ва республика областларининг телевизион фестивали. Экранда — Хоразм области.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Марҳабо, талантлар!». ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган бадиий ҳаваскорлик коллективларининг телевизион фестивали. Экранда—Хоразм области.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Марҳабо, талантлар!». ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган бадиий ҳаваскорлик коллективларининг телевизион фестивали. Экранда—Хоразм области (давоми).

● ЎзТВ II

9.00—15.40 МТ II
18.25 Кўрсатувлар программаси.
18.30 Болалар учун фильм.
19.05 «Август — юлдузлар кўп учадиган палла» (рус.).
19.35 «Ўзгарувчан табиат сирлари». Ҳужжатли фильм.
19.55 Тошкент янгиликлари.
20.15 «Доимо маршда». Телеспектакль (рус.).
21.30 МТ II

4 БЕТ. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-86; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

29 АВГУСТ, 1984 й. Р—12416. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12